

СТАНОВИЩЕ

от

доц. д-р Наталия Василевна Ушева, д.м.,

Ръководител Катедра по социална медицина и организация на здравеопазването
Зам.-Декан „Научна дейност“ Факултет по обществено здравеопазване
Медицински университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“ – Варна,

Относно: Конкурс за заемане на академичната длъжност “Доцент” в област на висшето образование 7. Здравеопазване и спорт, професионално направление 7.1. Медицина, по научна специалност „Медицина на бедствените ситуации“ за нуждите на Катедра по медицина на бедствените ситуации към Факултет по обществено здравеопазване при Медицински университет – Варна, обявен в ДВ бр. № 54 от 23.06.2023 г.

В законовия срок по обявения конкурс е подал документи и участва един кандидат – д-р *Мария Николаева Пантелеева, д.м.*, като подадените необходими документи съответстват на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България, Правилника за приложението му и Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в Медицински университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“, гр. Варна.

Определена съм за член на Научното жури по процедурата съгласно Заповед № Р-109-372/21.08.2023г. на Ректора на Медицински университет – Варна. Настоящето становище е изготовено въз основа на решение на Научното жури от първото заседание, отразено в Протокол № 1.

Биографични данни за кариерното развитие на кандидата

Мария Пантелеева е родена през 1961 г. в гр. Варна, където завършила средното си образование в Първа езикова гимназия – гр. Варна (1980 г.)

Д-р Мария Пантелеева придобива образователно-квалификационна степен „магистър“ с „Много добър“ успех по специалност „Медицина“ към Висш медицински институт – Варна през 1986 година.

Професионалната си кариера д-р Пантелеева започва в Отдел „Хигиена на детското-юношеската възраст“ на Хигиенно-епидемиологичната инспекция в гр Шумен (1987-1993г). След известен период тя се връща към работата в структурите на ХЕИ/РИОКОЗ/РЗИ, но вече във Варна, преминавайки през длъжностите ординатор, експерт, главен експерт и главен инспектор .

Д-р Мария Пантелеева започва преподавателската си дейност първо като хоноруван преподавател (2011-2013г.), а след успешно издържан конкурс за академична длъжност „асистент“ през 2013 г. е назначена за редовен асистент. През 2019г. е издържала конкурс и заема академична длъжност „главен асистент“ към Катедра по медицина на бедствените ситуации и морска медицина на МУ-Варна.

Дисертационния си труд на тема „Възможни екологични рискове във Варненски регион и ролята на фармацевтите при промишлени аварии и химичен тероризъм“, гл. ас. д-р Пантелеева успешно защитава към Факултета по обществено здраве на Медицински университет – Варна през 2018 г. и придобива образователната и научна степен „доктор“ по научната специалност „Медицина на бедствените ситуации“.

През 2020 г. придобива специалност „Медицина на бедствените ситуации (на катастрофите)“ в МУ Варна.

Член е на Български лекарски съюз, Българско научно дружество по обществено здраве, Българска медицинска хомеопатична организация, член е на УС на Българско ядрено дружество и е Председател на БЯД – Варна.

Научно-изследователската и научно-приложната дейност на кандидата

Гл. ас. д-р Мария Пантелеева представя за конкурса научна продукция, отговаряща на необходимите минимални изисквания към научната дейност на кандидатите за придобиване на академична длъжност «Доцент» на МУ – Варна и включва следните 31 научни труда:

- 1 дисертация - „Възможни екологични рискове във Варненски регион и ролята на фармацевтите при промишлени аварии и химичен тероризъм“, 2018 г.
- 1 монография – „Характеристика на основни бедствия и препоръки за правилно поведение. Природни бедствия“, ISBN:978-616-221-424-1 от 2023г. като хабилитационен труд;
- 29 пълнотекстови научни публикации в периодични научни списания в България, 5 от които в реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни за научна информация списания и 24 – в нереферирани списания с научно рецензиране. Четири статии от публикуваните в нереферирани списания са били включени в процедурата по придобиване на ОНС „Доктор“.

Д-р Пантелеева има значителен принос в представените научни трудове, посочени за участие в конкурса, като в близо 45% е самостоятелен или водещ автор.

Научните разработки на д-р Пантелеева са в няколко направления, като основната част отговарят на научната специалност на дадения конкурс – медицина на бедствените ситуации:

- Представяне на основните термини, употребявани в медицина на бедствените ситуации и други сродни дисциплини. Класификации. Основни характеристики на бедствените ситуации и препоръчителни действия за оцеляване.

- Анкетни проучвания относно оценяване на информираността и подготовката на студенти, магистър-фармацевти и населението за бедствени ситуации.

- Мениджмънт и организация на защитата на населението при бедствени ситуации.

- Химически аварии и последици за Варненска област, здравни и психологически аспекти. Екологични проблеми.

- Ролята на фармацевтите при бедствени ситуации.

- Хранене и здравето на човека.

- Експерименти с опитни животни, епидемиологични и други проучвания.

Приемам посочените в съответната справка на д-р Пантелеева научни приноси. Водещо място заемат дисертационният труд и монографията, посветени на възможните екологични рискове във Варненски регион и препоръките за правилно поведение при природни бедствия. Природните и антропогенните бедствия са във фокуса на научните изследвания на д-р Пантелеева, разкривайки неизползвания потенциал на фармацевтите в тях. Направено е изследване на наличните лекарствени средства в аптечната мрежа в България, подходящи при химически аварии и инциденти. След проведено проучване сред работещи магистър-фармацевти е установен дефицит на знанията на фармацевтите при бедствия, аварии и инциденти, което е обосновка за препоръката на д-р Пантелеева за изучаване на дисциплината МБС в магистърската програма курсове за оказване на първа долекарска помощ следдипломно обучение на фармацевтите. Друг важен принос е разработването на „Алгоритъм за правилни действия на фармацевтите при масов инцидент с отровни химични вещества“ и „Указания с лекарствени средства и консумативи“. В монографичния труд д-р Пантелеева доразвива темата за природните бедствия и надгражда със ситуационна характеристика на стратегическите обекти и осигуреността на Варненски регион за бедствия и са отправени предложения за правилно поведение. Внимание е обрнато и на осигуряването на психологическа помощ, определянето на ключовите моменти след бедствията и на уязвимите групи от населението.

В разработките си д-р Пантелеева изследва задълбочено и съвременните аспекти на «Гражданска защита» в България чрез задълбочено изследване на управлението и организацията на нейната дейност; описани са избрани крупни промишлени и транспортни аварии по море и суза, които са настъпили в последните 60 години, обсъждайки причините и мерките, предприети за ликвидиране на последствията. Важен научно-приложен принос на кандидата имат разработките, насочени към режима на хранене, честота на консумация на определени групи храни, прилагане на алтернативни модели на хранене при бременни жени; анализиране на проведени изследвания за бактериални чревни патогени в микробиологичната лаборатория на

РЗИ – Варна за седемгодишен период; проучване на микроорганизмите, преобладаващи в крайбрежните морски среди, идентифицирани като причинители на човешки заболявания; проучване на вносната паразитоза – малария във Варненска област и дезинсекционните мерки в населените места за периода 2015-2019 г. Интересът към проблемите на групите в неравностойно положение се демонстрира и в публикацията за проучване на хранителното поведение и злокачествените заболявания при хората с увреждания, разкриваща недостатъчно разнообразното хранене като консумация на риба, пресни плодове и зеленчуци.

Оценка на учебно-преподавателската дейност на кандидата

Д-р Пантелейева има над 10-годишен преподавателски стаж към Катедра по медицина на бедствените ситуации, със средна годишна учебна натовареност между 380 и 530 часа през последните 6 учебни години. Гл. ас. д-р Пантелейева води семинарни упражнения на студенти от специалностите „Медицина“, „Акушерка“, „Управление на здравните грижи“, „Кинезитерапия“ по дисциплините „Медицина на бедствените ситуации“, „Лекарска помощ“ и др.

Съответствие с изискванията на МУ – Варна за заемане на академичната длъжност „Доцент“ по наукометричните показатели

Група показатели	Минимално изискуем брой точки	Брой точки, посочени от кандидата
A	50	50
Б	-	-
В	100	100
Г	200	275.33
Д	50	155

Представените данни в справката показват, че кандидатът достига или надхвърля изискуемите нива по всички групи показатели.

Заключение

Кандидатът за участие в настоящия конкурс покрива изискванията на Закона за развитие на академичния състав на Република България, Правилника за приложението му и Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в Медицински университет- Варна за заемане на академичната длъжност „Доцент“.

Въз основа на цялостното професионалното развитие, научно-изследователската и научно-приложната дейност, учебно-преподавателската активност и практически опит на кандидата изразявам положително становище и предлагам на членовете на Научното жури да бъде избрана гл. ас. д-р Мария Николаева Пантелеева, доктор за академичната длъжност „Доцент“ в област на висшето образование 7. Здравеопазване и спорт, професионално направление 7.1. Медицина, по специалност специалност „Медицина на бедствените ситуации“ за нуждите на Катедра по медицина на бедствените ситуации към Факултет по обществено здравеопазване на Медицински университет – Варна.

31. 10. 2023 г.

гр. Варна

Член на Научното жури: .....

Доц. д-р Наталия Ушева, д.м.